

به نام خدا

انجمن مرتعداری ایران

نشریه علمی مرتع

این نشریه طی مجوز شماره ۳/۴۴۴۷ از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دارای درجه علمی- پژوهشی است.

سال ۱۴، شماره ۲، تابستان ۱۳۹۹

صاحب امتیاز: انجمن مرتعداری ایران

مدیر مسئول: حسین ارزانی

سرپریز: حسین آذرنیوند

مدیر اجرایی: مهدی معمری

اسامی داوران مقاله‌های این شماره:

دکتر حسین آذرنیوند

استاد دانشگاه تهران

دکتر حسین ارزانی

استاد دانشگاه تهران

دکتر محمد فروزان

استاد دانشگاه فردوسی مشهد

دکتر جواد معتمدی

دانشیار پژوهش مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع

دکتر جمشید قربانی

دانشیار دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

دکتر مهدی معمری

دانشیار دانشگاه محقق اردبیلی

دکتر محمد رحیم فروزه

استادیار دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

دکتر حسن یگانه

استادیار دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

دکتر مرتضی مفیدی چلان

استادیار دانشگاه ارومیه

دکتر سید اکبر جوادی

دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد نور

دکتر اسماعیل شیدایی کرکج

استادیار دانشگاه ارومیه

دکتر اسفندیار جهانباب

استادیار دانشگاه فسا

دکتر حسین پیری صحراءگرد

استادیار دانشگاه زابل

دکتر سوسن براتی

دکتری دانشگاه صنعتی اصفهان

دکتر علی اصغر تقی پور برج

استادیار دانشگاه شهر کرد

دکتر قاسمعلی دیانتی

دانشیار دانشگاه تربیت مدرس

همایش	عنوان	مکان	تاریخ
نسلی: کرج، دانشکده منابع طبیعی، دفتر انجمن مرتعداری ایران، صندوق پستی ۳۱۵۸۷۷۷۸۷۸	حسین آذرنیوند	دانشگاه تهران	۰۲۶-۳۲۲۲۳۰۴۴-۷
سایت مجله: www.rangelandsrm.ir	حسین ارزانی	دانشگاه تهران	
پست الکترونیک: j.rangeland.ir@gmail.com	مهدی بصیری	دانشگاه اسلامی واحد علوم و تحقیقات	
آدرس اینترنتی انجمن مرتعداری ایران: www.iransrm.ir	عطالله ابراهیمی	دانشگاه آزاد اسلامی واحد چاهوکی	
Gansu Agricultural University, Lanzhou, China	محمد رضا اختصاصی	دانشگاه آزاد اسلامی واحد چاهوکی	
	محمد جعفری	دانشگاه تهران	
	سید رضا میرائی آشیانی	دانشگاه تهران	
	سید اکبر جوادی	دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات	
	محمدعلی زارع چاهوکی	دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات	
	علی طویلی	دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات	
	محمد فرزام	دانشگاه فردوسی مشهد	
	Victor Squires		

نشانی: کرج، دانشکده منابع طبیعی، دفتر انجمن مرتعداری ایران، صندوق پستی ۳۱۵۸۷۷۷۸۷۸
تلفن ۰۲۶-۳۲۲۲۳۰۴۴-۷

سایت مجله: www.rangelandsrm.ir

پست الکترونیک: j.rangeland.ir@gmail.com

آدرس اینترنتی انجمن مرتعداری ایران: www.iransrm.ir

این نشریه در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISCI) به نشانی www.isc.gov.ir دارای ضریب تاثیر است.

نشریه مرتضی در پایگاه Academia, Google Scholar, Scholar دانشگاهی (SID) و بانک اطلاعات نشریات کشور (Magiran) نمایه می‌شود.

نشریه علمی مرتع

انجمن متعدداری ایران

سال چهاردهم، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۹

شاپا ۲۰۰۸ -۰۸۹۱

صفحه		فهرست مطالعه
۱۷۱	امیر میرزایی موسیوند و فرج الله تربیان	مقایسه خصوصیات پوشش گیاهی و خاک در دو عرصه قرق و تحت چرا (مطالعه موردي: شمال شرق شهرستان دلفان - لرستان)
۱۸۴	مرضیه جلیلپور، الهام چاوشی و احمد جلالیان	اثر متقابل چرای حیوانات و رهاسازی اراضی کشاورزی بر پارامترهای نفوذ و خصوصیات بیولوژیک خاک در مراتع نیمه استپی
۱۹۷	محمد رحیم فروزان، مژگان سادات عظیمی و محمد اشرفزاده	بررسی خصوصیات فیتوشیمیایی و ارزش غذایی اندامهای مختلف گیاه کاکتوس (<i>Opuntia stricta</i> Haw.) (مطالعه موردي: روستای محمدآباد شهرستان گرگان)
۲۰۸	شیما جودای، غلامرضا زهتابیان، حسن خسروی ^۳ و اعظم ابوالحسنی	اثر تغییر کاربری اراضی بر ویژگی های فیزیکی و شیمیایی خاک (منطقه مطالعاتی: اشتهراد، استان البرز)
۲۲۱	مهرداد مسیبی، حسین بارانی، عادل سپهری، سید محمود عقیلی	وضعیت راهبردی انجمن های صنفی مرتعداران ایران: بررسی نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید
۲۲۴	سید عباس ذبحی، علیرضا خوانینزاده، جلال غلام نژاد و محمدحسین حکیمی	تأثیر کنندگی عصاره چند گونه گیاه مرتعدی بر بیماری پوسیدگی خیار گلخانه ای (مطالعه موردي: اشکذر - یزد)
۲۵۸	زهراء بیات، احمد صادقی پور، محمدرضا بیزدانی و علی اصغر ذوقفاری	تولید علوفه و خصوصیات مورفولوژیک ذرت علوفه ای (<i>Zea mays L.</i>) در سطوح مختلف شوری آب و انواع مالج
۲۷۲	الهام کشاورز، عطاء الله ابراهیمی و علی اصغر نقی پور	مقایسه دقیق روش های طبقه بندی پیکسل پایه و شیء گرا در تهییه نقشه تیپ های گیاهی (مطالعه موردي: مرجن بروجن)
۲۸۶	افشین صادقی راد، علی طویلی، محمد جعفری و سلمان زارع	بررسی تغییرات برخی از مشخصه های مورفولوژی و فیزیولوژی سیاه تاغ آلووه به فلات سنگین (<i>Haloxylon ammodendron</i>)
۲۹۹	رضا احمدخانی، مهدی معمری و سحر صمدی خانقاہ	بررسی تغییرات ساختاری و عملکردی پوشش گیاهی دو عرصه قرق و تحت چرا در حاشیه دریاچه ارومیه
۳۱۳	مرتضی مفیدی چلان	تحلیل سطح پایداری نظام دامداری سنتی وابسته به مراتع روستایی در دامنه های جنوبی سهند (مطالعه موردي: شهرستان مراغه، روستای چلان - سفلی)
۳۲۵	عماد ذاکری، سید علیرضا موسوی و حمیدرضا کریم زاده	راهبردهای اجرای رویکرد پرداخت بابت خدمات اکو سیستمی (PES) در مدیریت مراتع استان خراسان شمالی
۳۲۸	اعظم خسروی مشیزی، محسن شرافتمندراد و اسفندیار جهانتاب	بررسی پتانسیل حاشیه راه ها به عنوان رویشگاه گیاهان جاذب زنبور عسل در اکو سیستم های نیمه خشک سریع، استان کرمان
۳۵۳	ایمان حقیان و الناز نجاتیان پور	کارآبی و بهره وری انرژی در دامداری های سنتی متکی به مرتع (مطالعه موردي: مراتع کیاسر، استان مازندران)

راهنمای نگارش مقاله برای مجله مرتع

رعایت دستورالعمل زیر در نگارش مقاله‌هایی که برای چاپ به مجله مرتع (Rangeland) ارسال می‌گرددند ضرور است. بدینهی است که در صورت عدم رعایت نگارش دقیق مقاله در فرمت نشریه، مقاله در روند داوری قرار نخواهد گرفت.

۱- نوع مقاله

مقاله‌های پژوهشی مرتع با اکوسیستم‌های مرتعی که به زبان فارسی نوشته شده و برای نخستین بار منتشر می‌شود، به منظور چاپ توسط هیات تحریریه مجله مرتع بررسی خواهد شد. هیات تحریریه پس از طی مراحل داوری نظر خود را مبنی بر قبول یا رد مقاله توسط سردبیر مجله به نگارنده (نگارندگان) اعلام خواهد کرد.

۲- روش تدوین

مقاله به ترتیب از اجزای زیر تشکیل خواهد شد.

۲-۱- عنوان

عنوان خلاصه، گویا و بیانگر محتویات مقاله بوده و از ۱۵ واژه تجاوز نکند.

• نام نگارنده (گان) زیر عنوان و مشخصات آنها بصورت زیرنویس آورده شود. نکته مهم: مشخصات نویسنده‌گان در چکیده فارسی و انگلیسی به طور کامل در زیرنویس ارائه شود. مثلا؛ حسین آذرنیوند^۱

۱- استاد گروه احیا مناطق خشک و کوهستانی، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران، کرج، ایران.

۲-۲- چکیده

چکیده مجموعه فشرده و گویایی از مقاله، با تأکید بر تشریح مسئله، روش تحقیق و نتایج بوده و از ۱۲ سطر (حدود ۲۵۰ واژه) بیشتر نباشد.

نکات بسیار مهم در تنظیم چکیده:

- تعداد کل کلمات حداقل ۳۰۰
- ورود به مطلب ۴۰ الی ۵۰ کلمه
- هدف ۳۰ الی ۴۰ کلمه
- روش ۹۰ تا ۱۰۰ کلمه
- نتایج و نتیجه‌گیری کلی ۱۰۰ تا ۱۲۰ کلمه
- کلمات کلیدی حداقل ۴ حداقل ۶ کلمه

))))ورود به مطلب:

کمیت و کیفیت ترکیبات شیمیایی و مواد مؤثره گیاهان دارویی معمولاً در مناطق مختلف متفاوت هستند و اثرات درمانی گونه‌های گیاهی به علت داشتن چنین ترکیبات شیمیایی در اندام‌های گیاه است.

هدف:

هدف از انجام تحقیق حاضر معرفی مهمترین عوامل محیطی موثر بر تغییرات میزان مواد موثره در گونه‌ی گیاهی دارویی بومادران (*Achillea millefolium* L.) است.

روش:

بدین منظور ابتدا سه رویشگاه اصلی بومادران در مرتعی بیلاقی (مرتع چهارباغ)، مرتع مشجر (حد فاصل مرز جنگل و مرتع در مسیر توسکستان- چهارباغ) و مرتع قشلاقی (حوزه آبخیز کچیک) شناسایی گردید و سپس در نقاط معرف هر رویشگاه نمونه- برداری از اندام هوایی گونه‌ی بومادران و خاک صورت گرفت. متغیرهای محیطی (خاک، اقلیم و پستی و بلندی) در نقاط معرف اندازه‌گیری شد. انسانس گیری با استفاده از کلونجر و تجزیه‌ی آنالیز مواد موثره انسانس با استفاده از دستگاه GC/MS انجام شد. برای شناسایی ارتباط مواد موثره گیاه بومادران با عوامل محیطی از آنالیز تطبیقی قوس گیری شده (DCA) و آنالیز تطبیقی- متعارف (CCA) استفاده شد.

نتایج و نتیجه‌گیری:

نتایج نشان داد مهمترین عوامل محیطی موثر بر تغییرات میزان اسنس گونه‌ی بومادران به ترتیب دما (۰/۸۶۱)، ارتفاع از سطح دریا (۰/۵۶۵)، میزان آهک (۰/۴۹۷)، میزان سیلت خاک (۰/۴۹۱) و میزان رطوبت نسبی (۰/۵۷۴) است. با توجه به استعداد و قابلیت بومادران در مناطقی با چنین خصوصیات محیطی پیشنهاد می‌شود اقدام به تولید پایه‌های با توان تولید حداقل اجزای اسنس نمود تا بتوان در استفاده چندمنظوره از مراعع، افزایش میزان درآمد بهره‌برداران از عرصه‌های طبیعی و سرانجام افزایش تولید ناخالص بوم نظام مرتع استفاده نمود.

کلمات کلیدی:

اسنس، بومادران، دما، گیاه دارویی، رویشگاه.))

۳-۲- واژه‌های کلیدی

حداقل ۶ واژه کلیدی ویژه، درباره موضوع مورد پژوهش، بعد از چکیده ارائه شود.

۳-۴- مقدمه

مقدمه با طرح مسئله و مروج پژوهش‌های انجام شده هدف پژوهش را توجیه کند (الف: منابعی که در اول جمله ذکر می‌شوند به صورت نام محقق و سال در داخل پرانتز به صورت میلادی ذکر شود. مثال: مقدم و همکاران (۲۰۱۰)؛ اکبری و نصیری (۲۰۱۴)). ب: منابعی که در آخر جمله داخل پرانتز ذکر می‌شوند، شماره منبع در فهرست منابع پایانی مقاله به صورت عدد داخل پرانتز ارائه شود (مثال: ۵).

۳-۵- مواد و روش‌ها

در این قسمت، مواد و وسائل بکار رفته، شیوه اجرای پژوهش، طرح آماری و روش‌های شناسایی و ارزیابی توضیح داده می‌شود.

۳-۶- نتایج

تمامی نتایج کیفی و کمی بدست آمده در این قسمت ارائه می‌شود. برای ارائه نتایج از جدول، منحنی، نمودار یا تصویر استفاده شود (برای توضیحات بیشتر به بند ۳ مراجعه شود).

۳-۷- بحث و نتیجه‌گیری

در این قسمت نتایج بدست آمده با توجه به هدف بررسی و یافته‌های دیگر پژوهش‌ها، تجزیه و تحلیل شده درباره آنها بحث و نتیجه‌گیری به عمل می‌آید. نگارنده در همین قسمت می‌تواند توصیه‌ها و پیشنهادهای لازم برای انجام بررسی‌های بعدی را نیز ارائه کند. منابع داخل پرانتز، به صورت عدد ارائه شود. الف: منابعی که در اول جمله ذکر می‌شوند به صورت نام محقق و سال در داخل پرانتز به صورت میلادی ذکر شود. مثال: مقدم و همکاران (۲۰۱۰)؛ اکبری و نصیری (۲۰۱۴). ب: منابعی که در آخر جمله داخل پرانتز ذکر می‌شوند، شماره منبع در فهرست منابع پایانی مقاله به صورت عدد داخل پرانتز ارائه شود (مثال: ۵).

۳-۸- سپاس‌گزاری

این قسمت که در انتهای بخش بحث و نتیجه‌گیری مقاله درج می‌شود به اختیار مؤلف / مؤلفان مقاله، به تشکر و قدردانی از اشخاص یا مؤسسات اختصاص دارد.

۳-۹- منابع مورد استفاده

حداقل به چهار مقاله از نشریه مرتع ارجاع داده شود. کل منابع به زبان انگلیسی و به ترتیب حروف الفبای نام خانوادگی نگارنده (یا نام سازمان مربوطه در صورتی که فاقد نگارنده باشد) مرتب شود. چنانچه از یک نگارنده چند منبع مورد استفاده قرار گرفته باشد، ترتیب ارائه آنها بر حسب سال انتشار از قدیم به جدید است. در صورتی که مقالات منفرد و مشترک از یک نگارنده ارائه می‌شود، ابتدا مقالات منفرد و سپس بقیه آنها به ترتیب حروف الفبای نام نگارنده‌گان بعدی مرتب می‌شود. در تنظیم منابع بصورت حروف الفبایی و پیوسته شماره‌گذاری می‌شوند. در مورد مقاله، نام خانوادگی و نام نگارنده، تاریخ انتشار مقاله، عنوان مقاله، عنوان کامل مجله، شماره مجله در داخل پرانتز و شماره اولین و آخرین صفحه مقاله خواهد آمد. در صورت

وجود چند نگارنده پس از نوشتن نام خانوادگی و حرف اول نام نگارنده اول، برای هر یک از نگارندها دیگر ابتدا حرف اول نام و سپس نام خانوادگی آنها نوشته خواهد شد. قبل از نوشتن نام نگارنده آخر، علامت & خواهد آمد. در مورد کتاب، نام خانوادگی و نام نگارنده (در صورت وجود چند نگارنده همانند مقاله عمل شود)، تاریخ انتشار، عنوان کامل کتاب، شماره جلد، ناشر، محل انتشار و تعداد کل صفحات کتاب ذکر خواهد شد.
در تنظیم فهرست منابع برای کتاب و مقاله از **الگوی زیر پیروی** شود:

Book:

- Mesdaghi, M., 1998. Rage management in Iran. Astane ghods publications, 259 p. (In Persian)
- Tueller, P.T., 1988. Vegetation Science Application for Rangeland Analysis and Management. Kluwer Academic Publishers, 642 p.

Article:

- Barani, H., A.A. Mehrabi, M.R. Moghadam & M. Farhadi, ٢٠٠٣. Investigation of spatial and time pattern of grazing on eastern of Alborz. Iranian Journal of Natural Resources, **56(1, 2): 117-130.** (In Persian)
- Ahmadkhani, R., M. Moameri & S. Samadi Khangah, 2020. Investigating the structural and functional changes of vegetation in two areas of exclosure and under grazing in the around Urmia Lake. **Rangeland, 14(2): 299-312** (In Persian)
- Amiri, F. & H. Arzani, 2013. Range suitability model for common use of sheep and goats. Iranian Journal of Range and Desert Research, **20(1): 50-71.** (In Persian)
- Mosley, J.C., S.C. Bunting & M. Hironaka, 1986. Determining Range Condition from Frequency Data in Mountain Meadows of Central Idaho. Journal of Range Management, **39(6): 561-565**

در تنظیم منابع پایانی عنوان انگلیسی مجله مرتع فقط و فقط **Rangeland** نوشته شود.

۲- چکیده به زبان انگلیسی (Abstract)

چکیده مقاله به زبان انگلیسی، برگردان کامل عنوان، متن و واژه‌های کلیدی چکیده فارسی می‌باشد.

- نام نگارنده (گان) زیر عنوان و مشخصات آنها بصورت زیرنویس آورده شود.

۳- شیوه نگارش

مقاله با رعایت ۵/۲ سانتی‌متر حاشیه در اطراف، با قلم **B-nazanin** و اندازه حروف ۱۲ (Bold) برای عنوان، نویسنده (Bold)، سرتیتر ۱۲ (Bold)، متن ۱۲ ، پاصفحه ۱۰ ، فونت انگلیسی داخل متن که با قلم **Times New Roman** و اندازه ۱۰ ، عنوان جداول و نمودارها و شکل‌ها با قلم B-nazanin Bold و اندازه ۱۰ و داخل آنها به اندازه ۸، خطوط داخل جداول بی رنگ، **و متن مقاله به صورت تک ستونه** تنظیم شود. تمامی مقاله با رعایت اصول نگارشی در برنامه Word ۲۰۰۳ Xp ۲۰۰۷ ، ۲۰۱۰ ، ۲۰۱۰ و... تایپ شده و تعداد صفحات آن بیشتر از ۱۲ صفحه نباشد. قابل ذکر است که فایل بدون نام باید در فرمت ورد ۲۰۰۳ و فایل اصلی که شامل نام و مشخصات نویسنده‌گان است باید در فرمت ورد ۲۰۱۰، ۲۰۱۳، ۲۰۱۰ و یا ۲۰۱۶ تنظیم شود و فرمولها و عکس‌ها به صورت فایل زنده باشند. همراه مقاله یک صفحه جدایانه (فایل پیش نیاز) که در آن عنوان کامل مقاله، نام و نام خانوادگی نگارنده (گان)، مرتبه علمی و نام گروه یا مؤسسه‌ای که نگارنده (گان) در آن مشغول کار می‌باشد، نام فرد مسئول مکاتبات همراه با تلفن تماس و Email. همچنین ایمیل و شماره تلفن همه نویسنده‌گان به پیوست ارسال و از ذکر مشخصات فوق در سایر صفحه‌های مقاله خوداری شود.

مقاله به صورت فایل الکترونیکی در سایت مجله به آدرس www.rangelandsrm.ir بارگذاری شود.

در تنظیم جداول، منحنی‌ها، اشکال و تصاویر رعایت نکات زیر الزامی است:

- اطلاعات جداول، نباید به صورت منحنی یا به شکل دیگر در مقاله تکرار شوند. شماره و عنوان در بالای جدول ذکر گردد.

- هر ستون جدول دارای عنوان و واحد مربوط به خود باشد و چنانچه تمام ارقام جدول دارای واحد یکسان باشند، می‌توان واحد را در عنوان جدول ذکر نمود.
 - توضیحات اضافی عنوان و متن جدول، به صورت زیرنویس ارائه شود. نتایج بررسی‌های آماری، به یکی از روش‌های علمی در جدول منعکس شده و در هر صفحه نباید بیش از دو جدول آورده شود.
 - شکل‌های هر مقاله شامل منحنی، نمودار، عکس و نقشه بوده و همه بطور یکسان به عنوان شکل شماره‌گذاری می‌شوند. شکل‌ها به صورت سیاه و سفید و با کیفیت، مناسب و مطلوب (حداقل ۳۰۰ DPI) تهیه شده و شماره و عنوان آنها در پایین باید.
 - واحدهای استفاده شده در مقاله در سیستم متريک باشد
 - جدول‌ها بصورت ساده ترسیم شوند (از هر گونه ضخامت خطوط و رنگی بودن پرهیز شود).
- قابل توجه محققان محترم؛ مقالات ارسالی باید دقیقاً بر اساس فرمت مجله تنظیم شده باشند، در غیر این صورت در فرآیند داوری قرار نخواهد گرفت.